

NOTA BENE

ЗДОБУТКИ ПОСОЛЬСТВА ДЕРЖАВИ ІЗРАЇЛЬ В УКРАЇНІ: ДОСВІД СПІВПРАЦІ В ЦАРИНІ КУЛЬТУРИ

Віггіл культури Посольства Держави Ізраїль в Україні

К оли рік тому ми визначали, які саме культурні події відбудуться за участі Посольства в поточному, ювілейному 2021 році, коли Ізраїль і Україна відзначають 30-річчя дипломатичних відносин, брали до уваги один простий критерій: програма має бути різноманітною та якісною, адже Посольство Держави Ізраїль в Україні надає великого значення репрезентації ізраїльської культури в Україні і є активним учасником усіх знакових подій культурного життя країни.

Інша річ, про яку ми із щирим серцем воліли б назавжди забути (проте цей виклик ще нескоро припинить визначати напрям не лише культурної, а загалом, будь-якої людської діяльності на планеті), — ми мусили зважати, як саме наші плани можуть бути реалізовані у форматі карантинних обмежень.

Тож для Посольства 2021 рік став, з одного боку, роком пошуку нестандартних проєктів і креативних рішень, з іншого — роком постійного пристосування подій і планів до карантинної реальності. На жаль, не зміг відвідати «Книжковий Арсенал» цікавий ізраїльський письменник Ешколь Нево, книга якого нещодавно була перекладена українською та вийшла друком у видавництві «Фоліо». Прикро, що не всі заплановані спікери змогли взяти участь у круглому столі з питань кіновиробництва, який пройшов у серпні в рамках Одеського міжнародного кінофестивалю.

Проте, наприклад, саме цього року ми змогли провести онлайн-захід «Музеї майбутнього: український та ізраїльський досвід у часи COVID-19», ідея якого навіть не спала б нам на думку, якби не карантин.

Як повністю змінити протягом року концепцію музею й оновити все — від назви та експозиції до методів роботи з аудиторією? Як залучити зірок світового рівня до промоції музеїв? Що таке «віртуальний поверх» музею і які його функції? Як відправити музей у мандри, підлаштовуючись до потреб громади, щоб залучити нові, зазвичай байдужі до мистецтва, аудиторії? У чому полягає функція сучасного музею? Як поєднати традиційну музейну експозицію й нові інтерактивні технології? Пандемія COVID-19 — це крах і занепад усього креативного сектору чи це стимул до переосмислення підходів у роботі та поштовх до нового відродження? Про це й про багато інших викликів і рішень говорили напередодні Міжнародного дня музеїв два українські та три ізраїльські експерти. Формат виявився настільки успішним, що ми плануємо продовжувати ці діалоги й у прийдешні роки.

Другий унікальний проєкт Art Speaks History присвячений ізраїльським діячам, народженим в Україні. Цей проєкт має на меті залучити українських художників-муралістів до створення портретів ізраїльських митців (письменників, поетів, громадських діячів) у їхні молоді роки — зобразити їх такими, якими вони були, коли жили і працювали в містах та містечках України, ще до репатріації до Ерец Ізраель. Портрети-мурали прикрасять вулиці, де жили і по яких ходили ці люди, які згодом стали гордістю ізраїльської культури та громадської думки.

NOTA BENE

Наразі вже створено два мурали: портрет молодого Володимира Жаботинського в Одесі авторства відомої української художниці-одеситки Лесі Верби та портрет ізраїльської поетеси Зельди у м. Дніп-

рі, створений графіті-художником і муралістом дніпрянином Валерієм Колором (Zdes Roy). Мріємо про мурал, що зображуватиме молоду Голду Меїр, — звісно ж, у Києві, у місті, де вона народилася, і робимо все, щоб наступного року втілити цю мрію в життя.

Дещо вдалося показати наживо — у червні на Leopold Jazz Fest виступив всесвітньо відомий ізраїльський контрабасист Авішай Коен, а 1 вересня в рамках фестивалю Bouquet Kyiv Stage очікуємо почути номінанта на Греммі, видатного ізраїльського мандолініста Аві Авіталя, який планує вийти на сцену разом з одним з найкращих українських оркестрів — New Era Orchestra. На Atlas Weekend приїхав ізраїльський гурт Garden City Movement, а червоною доріжкою кінофестивалю «Молодість» пройшли ізраїль-

ські режисери, які представили свої фільми в цьогорічній конкурсній і позаконкурсній програмі.

У рамках «Книжкового Арсеналу» працював стенд Посольства та відкрилася виставка, присвячена культовому в Ізраїлі і всесвітньо відомому роману Давида Гроссмана «Із ким би побігати». Роман було перекладено українською мовою видавництвом Фоліо у 2015 році. Департамент пластичних мистецтв при муніципалітеті Єрусалима запросив мисткиню Ліору Вайз створити вісім ілюстрацій до книги Гроссмана. Її роботи були надруковані на великих рекламних щитах і розміщені в Єрусалимі відповідно до локацій, згаданих у книзі, що надало одному з найулюбленіших романів в Ізраїлі візуального виміру. Цього року її роботи кияни побачили вперше під час найголовнішої з літературних подій України, а вдруге вони зможуть зустрітися з улюбленими героями наприкінці серпня в рамках дитячої програми фестивалю Bouquet Kyiv Stage.

Вийшов друком у видавництві Yakaboo Publishing переклад книги Сета Сігеля «Нехай буде вода. Ізраїльський досвід вирішення світової проблеми нестачі води», на стадії перекладу перебуває інший ізраїльський нон-фікшн бестселер Інбаль Аріелі «Хуцпа: Чому Ізраїль став хабом інновацій та підприємництва».

Варто пам'ятати, що сучасна ізраїльська культура — це динамічна структура, яка зберегла найцінніші здобутки культури євреїв діаспори, але при цьому не зупинилася, не заиклилася на них. На наших логотипах написано: ISRAEL — the Land of Creation. І ми хочемо, щоб за кордоном, зокрема в Україні, глядачі і слухачі, професіонали і любителі могли побачити сучасну ізраїльську культуру у всьому розмаїтті її форм і проявів.

Сподіваємося, що наш поточний проект, представлений вашій увазі — спеціальний номер журналу «Всесвіт», присвячений ізраїльській драматургії, стане в пригоді як фахівцям-театрознавцям, режисерам, художнім керівникам театрів — так і просто любителям та поціновувачам театру. Висловлюємо щиру подяку перекладачеві п'єс — відомому ізраїльському літератору Мар'яну Беленькому, Інституту ізраїльської драми та колективу журналу «Всесвіт» — легендарного українського часопису, що за радянських

та пострадянських часів став своєрідним «знаком якості» відібраних до перекладу текстів. Ми радіємо і пишаємося, що саме у «Всесвіті» виходять друком п'єси найвідоміших ізраїльських драматургів. Приємного вам читання!

Фото надані Посольством Держави Ізраїль в Україні.